

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кж-08-000 141
Бања Лука, 9.10.2008. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија мр Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Слободана Милашиновића и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог Д. Т., због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби Окружног тужиоца у Добоју, изјављене против пресуде Окружног суда у Добоју број: 013-0-К-08-000 003 од 12.6.2008. године, у сједници вијећа одржаној дана 9.10.2008. године на коју су приступили Републички тужилац мр Ненад Врањеш, оптужени и његов бранилац Б. П., адвокат из Б., донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Уважавањем жалбе Окружног тужиоца у Добоју укида се пресуда Окружног суда у Добоју број: 013-0-К-08-000 003 од 12.6.2008. године и одређује одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Окружног суда у Добоју број: 013-0-К-08-000 003 од 12.6.2008. године, а на основу члана 290. тачка а) Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП) и члана 11. став 1. и 2. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), оптужени Д. Т. ослобођен је од оптужбе због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. КЗ РС. На основу члана 100. став 1. ЗКП одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава, а на основу члана 108. став 4. ЗКП оштећена В. С. је упућена да имовинскоправни захтјев може остваривати у парници.

Против наведене пресуде жалбу је, благовремено, изјавио Окружни тужилац у Добоју због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и повреде Кривичног закона, са приједлогом да се ова пресуда укине и одржи претрес пред Врховним судом Републике Српске или да се преиначи првостепена пресуда, оптужени огласи кривим за кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС и осуди по закону.

У одговору на жалбу бранилац оптуженог предлаже да се жалба Окружног тужиоца у Добоју одбије као неоснована и побијана пресуда потврди.

На сједници другостепеног вијећа Врховног суда Републике Српске Републички тужилац је изјавио да остаје код свих разлога и приједлога из жалбе. Оптужени и његов бранилац су остали код одговора на жалбу и приједлога да се жалба тужиоца одбије као неоснована.

Испитујући побијану пресуду у дијелу који се побија жалбом, а у смислу члана 312. ЗКП, одлучено је као у изреци овог рјешења из сљедећих разлога:

Жалбом Окружног тужиоца пресуда се првенствено побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП коју жалба налази у томе да у побијаној пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама посебно апострофирајући да првостепени суд не даје довољне и јасне разлоге зашто не прихвата налаз и мишљење вјештака оптужбе Ђ. О. у дијелу који се односи на даљину пуцања, а прихвата налаз и мишљење вјештака одбране Н. М. и да је са више пажње и критичности првостепени суд требао цијенити налаз и мишљење вјештака оптужбе неуропсихијатра др. В. К. Жалба такође сматра да је суд погрешно утврдио чињенично стање слиједом чега је дошло и до повреде Кривичног закона.

Дакле, замјерке жалбе Окружног тужиоца у побијаној пресуди се огледају, прије свега, у приговору мањкавости чињеничне основе пресуде засноване на тврдњи да су закључци у погледу одлучних чињеница за постојање нужне одбране резултат погрешне оцјене доказа, а потом да су ти недостаци у чињеничној основи довели до погрешне примјене Закона, и коначно да је образложење побијане пресуде захваћено битном повредом одредаба кривичног поступка у облику недостатка разлога о одлучним чињеницама, које супстанцирају појам нужне одбране.

Основан је жалбени приговор Окружног тужиоца заснован на тврдњи да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП-а у форми недостатака разлога о одлучним чињеницама, због чега се ни чињенично стање, за сада, не може прихватити као правилно утврђено, па ни испитати евентуалне повреде Кривичног закона.

У изреци пресуде се као основ за ослобађање од оптужбе наводи члан 290. тачка а) ЗКП, дакле, ако дјело за које је оптужен Д. Т. није законом прописан као кривично дјело и члан 11. став 1. и 2. КЗ РС (нужна одбрана) као основ који искључује постојање кривичног дјела. При доношењу ослобађајуће пресуде по овим основама суд мора утврдити чињеничну подлогу свих пет диферентних појмова нужне одбране, односно услова напада који изражавају кроз синтагме „понашање човјека,“ које се састоји о чињењу, а само изузетно у нечињењу, „уперен на било које правом заштићено добро,“ при чему не постоји ограничење у погледу врсте и значаја добра, „противправан,“ што значи да је противправан нормама правног система објективно цјенећи, „истовременост,“ која постоји све док напад траје, а то значи све док не престане као и онда када напад непосредно предстоји и „стваран,“ што значи да напад мора стварно постојати или се, у супротном, ради о путативној или уображеној нужној одбрани. Осим тога треба утврдити и цијенити чињенице од одлучног значаја за оцјену сразмјере између интензитета напада и неопходно потребне одбране за његово одбијање, односно објективно цјенити потребну мјеру нужне одбране као и то да ли је употребљена она одбрана која по начину и јачини представља најблаже одбрамбено средство. По овом принципу пресуда треба да анализира карактер напада, начин и средство којим је оштећени вршио напад, те позицију нападача и оптуженог у конкретној ситуацији, дајући им одговарајућу улогу при оцјени адекватности интензитета одбране оптуженог, што заједно са осталим околностима има одлучујући значај у правилној оцјени да ли се ради о

кривичном дјелу, нужној одбрани или прекорачењу граница нужне одбране. Када суд нађе да је кривично дјело извршено у нужној одбрани мора у изреци пресуде да наведе све околности и радње другог лица које представљају истовремени противправни напад на учиниоца од којих зависи примјена закона.

Побијана пресуда (страна 12. пасус 2.) прихвата као увјерљиво и истинито свједочење оптуженог и сљедећи овакав исказ мијења чињенични опис дјела тако што додаје чињенице и околности из којих произилази понашање оштећеног, односно, по налажењу првостепеног суда, противправни напад оштећеног на оптуженог, налазећи да се ради о истовремености противправног напада и одбијања напада, те да је оптужени штитио своје правно заштићено добро од истовременог противправног напада оштећеног. Међутим, побијана пресуда не образлаже најзначајни услов одбране који се састоји у њеној нужности и неопходности, а чији циљ је постављање граница нужне одбране. Не оцијењује се ни карактер напада, околности да је оштећени био ненаоружан, која је то одбрана која би у конкретной ситуацији обезбједила ефикасно одбијање напада са најрационалнијом мјером угрожавања или повреде нападача (сразмјерност напада и одбране, односно добара) што је све битно при процјени да ли је предузета одбрана била неопходно потребна за одбијање напада или је дошло до прекорачења нужне одбране.

Према томе у пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама (у образложењу ослобађајуће пресуде потребно је у смислу члана 296. став 9. ЗКП, нарочито навести из којих је разлога наведених у члану 290. ЗКП оптужени ослобођен од оптужбе), због чега се ни чињенично стање, за сада, не може прихватити као правилно утврђено, па ни испитати евентуалне повреде Кривичног закона.

Како наведени недостаци образложења и изреке побијане пресуде представљају битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП, те како се ради о повредама одредаба кривичног поступка таквог карактера које није могуће санирати одлуком која се доноси у сједници другостепеног вијећа, то је уважавањем ове жалбе, а у смислу одредбе члана 321. став 1. тачка а) ЗКП, ваљало укинути првостепену пресуду и одредити одржавање претреса пред другостепеним судом према правилима које предвиђа одредба члана 323. ЗКП-а.

Обзиром да је првостепени суд починио поменућу битну повреду одредаба кривичног поступка на које је указано жалбом тужиоца, ваљало је побијану пресуду укинути на основу овлашћења прописаног одредбом члана 321. став 1. тачка а) ЗКП и одредити одржавање претреса пред овим судом. На претресу пред овим судом ће требати отклонити поменућу битну повреду одредаба кривичног поступка, а у складу са правилима прописаним одредбом члана 323. истог законског прописа. Након тога, овај суд ће у својој пресуди оцјенити основаност и осталих навода изнесених у жалби.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
мр Велко Икановић